

Węglowska, Danuta / Sękowska, Magdalena / Pawlikowska-Brożek, Zofia

Archiwum Matematyczne w Sopocie

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 38/1, 121-136

1993

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

*Zofia Pawlikowska-Brożek
Magdalena Sękowska
Danuta Węglowska
(Kraków)*

Archiwum Matematyczne w Sopocie

Archiwum Matematyczne w Sopocie istnieje od 1971 r. Powstało z inicjatywy prof. dra hab. Zbigniewa Ciesielskiego kierownika Oddziału Gdańskiego Instytutu Matematycznego PAN. Mieści się w pięknym miejscu, w pomieszczeniach Instytutu czyli w pałacyku przy ul. Abrahama 18 w Sopocie. Wybór tego miejsca był istotnie związany z osobą pomysłodawcy. Tutaj w Sopocie znalazły się osoby chętne do gromadzenia pamiątek dokumentujących życie naukowe środowiska matematycznego. A nie jest ten fakt obojętny w przypadku zbierania i chronienia przed zapomnieniem ulotnych kart — dosłownie i w przenośni — historii matematyki.

Biblioteki przy instytutach matematycznych w większych ośrodkach naukowych, borykające się często z kłopotami lokalowymi, są nastawione na gromadzenie nowego księgozbioru, coraz liczniejszych czasopism. Nie są natomiast przygotowane ani lokalowo, ani fachowo do gromadzenia rękopisów, zbiorów notatek, z których należy wyłowić te ważne, recenzji publikowanych lub nie, szkiców artykułów, czy wreszcie dokumentacji zjazdów w postaci zdjęć i nagrań na taśmy magnetofonowe, a nawet filmów. Mogą na pewno gromadzić te zbiory biblioteki ogólne jak Biblioteka Jagiellońska w Krakowie czy Biblioteka Narodowa w Warszawie, ale są one nastawione na zbiory wyselekcjonowane i bardziej dotyczące nauk humanistycznych niż ścisłych. W przypadku matematyki bardziej jeszcze niż w innych dyscyplinach, jest uzasadniona potrzeba tworzenia archiwum specjalistycznego. Do zbiorów archiwalnych sięga nie tylko matematyk szukający informacji biograficznych, historycznych, ale także specjalista z poszczególnych działów matematyki, aby prześledzić w

spuściźnie tok rozumowania autora wyniku być może zachowany w jego notatkach. Jak ważnym jest zgromadzenie w jednym miejscu dokumentów matematycznych, a nie rozsianie po wielu bibliotekach kraju, miały to pokazać lata następne, kiedy zbiory zaczęły się rozrastać i było coraz więcej osób zwracających się o informacje do Archiwum w Sopocie.

Początkiem zbiorów były fotografie przekazane profesorowi Z. Ciesielskiemu przez redaktora czasopism matematycznych Marcellego Starka (1908-1974) i Marię Mostowską kierującą wówczas biblioteką Instytutu Matematycznego PAN w Warszawie. Zbiór fotografii powiększał się dzięki kontaktom naukowym profesora Ciesielskiego. Opiekunem biblioteki Oddziału Instytutu Matematycznego w Sopocie był Stanisław Kolanowski z wykształcenia fizyk, z zamiłowania zbieracz dokumentów życia matematycznego, późniejszy inicjator *Słownika Biograficznego Matematyków Polskich*. Zresztą ta druga inicjatywa wyrosła z potrzeby opisu napływających do biblioteki Instytutu fotografii. Wymagało to od opiekuna zbiorów pogłębienia wiadomości z zakresu historii matematyki, szczególnie okresu międzywojennego, znajomości faktów z życia matematyków tego okresu. Tak zrodziła się w Sopocie druga ważna inicjatywa — opracowania biogramów matematyków polskich.

Powróćmy do pierwszych kroków w tworzeniu Archiwum Matematycznego. Już w roku następnym w 1972 biblioteka Instytutu Matematycznego PAN w Warszawie przekazała do Sopotu duży zbiór nieuporządkowanych dokumentów pozostałych po nieżyjących polskich matematykach. I te zbiory powiększały się przez następne lata, szczególnie przez spuścizny przekazane do Archiwum przez rodziny matematyków. Tak trafiła tutaj zza oceanu, przysłana przez wdowę po Ottonie Nikodymie (1887-1974) obszerna spuścizna wymagająca jeszcze skatalogowania. Bardzo bogaty jest zbiór materiałów Edwarda Marczewskiego (1907-1976), którego niezwykle szerokie zainteresowania związane z historią matematyki i jego prace jako redaktora czasopism matematycznych, autora wielu artykułów biograficznych sprawiły, że pozostawione notaty wypełniające dwadzieścia pudeł, są bardzo cennymi dokumentami w historii matematyki.

Zbiory rękopiśmienne Archiwum Matematycznego były wstępnie opracowane przez Stanisława Kolankowskiego według kryteriów stosowanych w takich przypadkach przez Archiwum PAN w Warszawie. Niezwykle ważną sprawą jest poinformowanie Czytelników tak matematyków, jak również historyków nauki o istnieniu i zasobach Archiwum Matematycznego w Sopocie. Taki jest cel niniejszego artykułu.

1. Zbiory fotograficzne, filmy, taśmy magnetofonowe

Skatalogowane zbiory fotograficzne obejmują ponad 600 fotografii z międzynarodowych kongresów matematycznych, zjazdów matematyków polskich, konferencji specjalistycznych, jubileuszy, w tym także zdjęcia portretowe, na ogół publikowane w czasopismach i dwóch wydaniach książkowych: K.Kuratowskiego *Pół wieku matematyki polskiej* (1973) i T.Iwińskiego *Ponad pół wieku działalności matematyków polskich. Zarys historii Polskiego Towarzystwa Matematycznego* (1975).

Są między innymi zdjęcia: Ludwika Sternbacha (1905-1942) z 1939 r., Hermana Auerbacha (1901-1942) z 1920 r., Maksa Eidelheita (1911-1943).

Są także negatywy wielu spośród tych zdjęć, między innymi portretowych zdjęć Stefana Banacha (1892-1945), Stanisława Ulama (1909-1984), Antoniego Zygmunda (1900-1992), Tadeusza Ważewskiego (1896-1972).

Do zbiorów fotograficznych włączono także znakomite karykatury wykonane przez profesora Leona Jesmanowicza (1914-1989).

Zgromadzono w Archiwum filmy: z jubileuszu 60-lecia pracy naukowej Wacława Sierpińskiego (1882-1969), jubileuszu 40-lecia pracy naukowej Kazimierza Kuratowskiego (1896-1981), ze Zjazdu Matematyków Polskich i Czeskich w 1949 r. w Pradze, matematycznej podróży „Batorym” (Cambridge Harvard University, Purdue University, Niagara, New York).

Dokumentem są taśmy magnetofonowe: z jubileuszu 60-lecia pracy naukowej W.Sierpińskiego (z jego przemówieniem), wykład Marka Kaca (1914-1984) z 1973 r., oraz nagranie audycji radiowej p.t. *Drogi poznania* (o Polskiej Szkole Matematycznej mówili K.Kuratowski, Cz.Olech, K.Urbanik).

2. Zawartość zbiorów rękopiśmiennych

Przedstawiamy szczegółowy spis zawartości zbiorów rozmieszczonych w pudłach opatrzonych nazwiskami jak w poniższym zestawieniu.

ABRAMOWICZ KAZIMIERZ

Autobiografia.

Tekst przemówienia V.O.Dobrowolskiego na uroczystości poświęconej pamięci K.Abramowicza (w jęz. ukraińskim).

Dyplom ukończenia Uniw. Kijowskiego (1911)

Dyplom doktorski.

Paszport.

Nekrolog.

ALEXIEWICZ ANDRZEJ

Autobiografia.

AUERBACH HERMAN

T. I Spis prac (12).

Notatki do wykładów, ćwiczeń, oraz prac naukowych (rękopisy).

Rękopisy 3 prac.

Charakterystyka twórczości Auerbacha (autor nieznany).

T. II Korespondencja naukowa od M.Jacobiego.

Dokumenty dot. szkoły średniej.

Dokumenty ojca, listy od rodziców.

T. III Wypisy i notatki z literatury matematycznej.

2 notesy.

Odbitki pracy O.Szasza.

BANACH STEFAN

2 życiorysy napisane przez: Z.Ciesielskiego w związku z ogłoszeniem 1992 rokiem Banacha; S.Pełczyńskiego do Encyklopedia Brytanica.

Fotokopia cesji na rzecz żony apanaży z *Mechaniki teoretycznej* (1936).

2 kserokopie zaświadczeń dot. K.Szałajki podpisane przez S.B.

Fotokopie korespondencji S.B. do St. Ulama z l. 1937 i 1938.

Wywiad z Z.Semadenim z okazji 30 rocznicy śmierci S.B. (Kurier Polski 1975).

Artykuł biograficzny H.Steinhausa (Nauka Polska 1960).

BARANOWSKI ANTONI

Dane biograficzne opracowane przez ks. W.Jemielity (1981).

BARANOWSKI JAN

Łamigłówa matematyczna.

BIERNACKI MIECZYŚLAW

Materiały z sesji PTM w Lublinie z okazji 25 rocznicy śmierci M.B. (1986).

BIRKENMAJEROWIE ALEKSANDER i LUDWIK

Fotokopia referatu.

BONDER JULIAN

Artykuł J.B.

Legitymacja członka rzeczywistego PAN.

BORSUK KAZIMIERZ

Nekrolog (Trybuna Ludu 1982).

Telegram kondolencyjny od St.Hartmana (prawdopodobnie z miejsca internowania).

Fotokopia programu Sesji Naukowej poświęconej pamięci K.B. 1992.

BOURBAKI NICOLAS

Kserokopia żartobliwego nekrologu N.B. 11.11.1968.

CHWISTEK LEON

Ocena działalności naukowej opracowana przez R.Suszko.

Spis prac.

List od A.Mostowskiego.

CWOJDZIŃSKI KAZIMIERZ

Autobiografia, 1923.

Podanie o otwarciu przewodu doktorskiego na Uniwersytecie Poznańskim.

Dyplom doktorski.

DICKSTEIN SAMUEL

Korespondencja od Quido Vettera 1925.

DOBRZYCKI STANISŁAW

Notatki biograf. i bibliograf. dot. matematyków polskich, A-Ż.

Korespondencja dot. Zb. Moronia i odbitka jego pracy.

Odbitka pracy P.J.Frederico.

Odpis artykułu F.Kucharzewskiego.

ELANDT REGINA

Dokumenty dotyczące studiów na Uniw. Pozn.

Pismo przewodnie WSR w Poznaniu do materiałów archiwalnych w postaci odbitek ksero, oraz informacje o przebiegu pracy zawodowej m.in. życiorys, dyplom magisterski, pismo CKK o nadaniu st. nauk. kandydata nauk matematycznych, pismo CKK o przyznaniu tytułu docenta.

HOBORSKI ANTONI

Wyższa Matematyka cz. I, 1923 (zdekompletowana).

JANISZEWSKI ZYGMUNT

T. I Fotokopie korespondencji Z.J. do J.Kelles-Krauz.

2 fotokopie zdjęć.

T. II Projekt scenariusza słuchowiska radiowego poświęconego pamięci Z.J. napisanego przez J.Gorczycką (1978).

Nekrologi z 1975 J.Kelles Krauz.

Plakat z okazji 60-lecia Polskiej Szkoły Mat. z podobizną Z.J. (1978).

JANKOWSKI ANDRZEJ

T. I Recenzje książek i innych prac.

Korespondencja dot. wyjazdów zagranicznych i wydawnictw.

Ocena pracy habilit. i dorobku naukowego A.J.

Sprawozdania z pracy naukowej z l. 1969-1974.

Recenzje A.J. 6 prac doktorskich.

T. II Materiały dot. pracy zawodowej.

Korespondencja od: A.Tractmana, Ch.Atkina, N.Ray'a, Stacha, J.Wachowiaka, J.Jaworowskiego.

KAC MAREK

Plakat Wszechnicy PAN dot. wykładu M.K.

KEMPISTY STEFAN

Spis prac wg danych B.Kujawskiej.

KOPERNIK MIKOŁAJ

Życiorys opracowany przez B.Bilińskiego w jęz. włoskim (1973).

Zaproszenie B.Bilińskiego na konferencję z okazji 500-lecia urodzin M.K. w Rzymie i zeszyt z materiałami z tej konferencji (w jęz. wł. 1973).

KULCZYCKI STEFAN

T. I Notatki do wykładów i ćwiczeń z matematyki i krystalografii.

Materiały z twórczości naukowej (rach.prawd., anal., mat. stosowana).

Zeszyty z notatkami studentów z geom. wykreślnej i anal. mat.

Korespondencja od: red. Archiwum Mineralogicznego, PWN, K.Głozowskiej, Barbary.

Pośmiertne pismo bibl. IM PAM w sprawie wypożycz. książek.

Odpisy skrócone aktów urodzenia i zgonu.

T. II Materiały z twórczości naukowej dot. nieeuklidesowej geom. (po niem. i wł.), tłumaczenia książki H.Weyl'a „Symetry”.

T. III Materiały z twórczości naukowej (notatki warsztatowe do historii matem. w jęz. niem., franc., ang.).

T. IV Materiały z twórczości naukowej (kilkanaście zeszytów w jęz. niem.).

T. V. Materiały z twórczości naukowej (luźne notatki w rękopisach).

T. VI Materiały z działalności dydaktycznej (m.in.dot.zakresu i metod nauczania mat. w szkolnictwie).

KURATOWSKI KAZIMIERZ

Odbitka życiorysu z 1915.

Odbitka publikacji.

Reprodukcja zdjęcia z 1915.

Zapałki sztormowe z napisem Mr Kuratowski (pamiątka z okazji pobytu w USA).

LEJA FRANCISZEK

List w sprawie Księgi Pamiątkowej członków PTM, którzy zginęli w czasie wojny (podana lista nazwisk).

LINDENBAUM ADOLF

Spis prac naukowych w jęz. fran. i niem.

LUBELSKI SALOMON

Życiorys.

Materiały z twórczości naukowej (teoria liczb).

Tłumaczenie książki E.Landauna *Handbuch der Verteilung der Primzahlen*.

ŁOMNICKI ANTONI

T. I Autobiografia.

Dokumenty dot. szkoły podstawowej, średniej i okresu studiów.

Świadectwo z egzaminu na nauczyciela mat. i fiz. (1903).

2 spisy prac naukowych.

Pisma: MWRiOP o przyznaniu urlopu nauk. na podróże zagraniczne.

Prez. Rady Min. o przyznaniu zasiłku na w.w. podróże.

Sądowe stwierdzenie zgonu.

2 rodowody rodziny Łomnickich.

T.II Dokumenty dot.: służby wojskowej, polisy ubezpiecz., leczenia szpitalnego.

Artykuł S.Banacha poświęcony pamięci zamordowanych uczonych (Wolna Polska, 1944).

T. III Indeks studiów na uniw. w Getyndze.

Dokumenty z okresu pracy w szkolnictwie średnim.

Dokumenty z okresu pracy w Szk. Politechnicznej we Lwowie, a następnie w Pol. Lw.

Zatwierdzenie uchwały (1919) udzielającej A.Ł. „veniam docendi” z zakresu matematyki.

Akty nominacyjne na prof. nadzw. i zwyczaj.

Pismo przewodnie i dyplom czł. korespondenta ANT.

Dyplom czł. korespondenta Tow. Nauk. Warsz.

Dyplomy odznaczeń brązowego i srebrnego za długoletnią służbę, oraz Medalu Niepodległości.

Odpowiedź na ankietę w sprawie reformy studiów na Wydz. Mech. Pol. Lw.

MARCINKIEWICZ JÓZEF

Notatki do wspomnień o J.M. autorstwa K. Szweykowskiej.

Bibliografia prac.

Odbitka pracy.

Odpis skrócony aktu urodzenia.

MARCZEWSKI EDWARD

T. I Prace opublikowane (odbitki).

Nowa Księga Szkocka (Wrocław 1946-58, w jęz. ang.).

T. II Recenzje 3 artykułów dot. historii mat. i jednej pracy Mazurkiewicza. Treść pogadanki wygłoszonej w telewizji (1964).

T. III Referaty i artykuły opracowane przez E.M. dot. W.Sierpińskiego.

T. IV Biografie (M.Jacob, M.Kerner, Z.Janiszewski, W.Kozakiewicz, S.Kierst, M.D.Kirszbraum, A.Koźniewski, St.Kwietniewski, A.Lindenbaum, H.Steinhaus).

Notatki naukowe (problemy, sugestie rozwiązań).

Wspomnienia o H.Steinhausie.

Notatki do 10 artykułów biograf. do PSB.

T. V Krótkie notki biograficzne (28 nazwisk).

Notatki do monografii *Rozwój Matematyki w Polsce*, oraz egzemplarz tej książki (1948).

Notatka o art. H.Steinhausa dot. S.Banacha.

Notatka dot. tekstu angielskiego E.M. o H.Steinhausie.

Propozycje haseł do PSB.

Referaty i artykuły (7) dot. historii mat.

Tekst audycji radiowej dot. hist. mat. (1949).

Wypisane działy mat. wg „Ref. Żurnała” (1955 i 1963).

T. VI Notatki do wykładów z topologii, teorii miary, prawdop. i statystyki mat.

T. VII Notatki z przebiegu konwersatorium z teorii miary i teorii ergodycznej (1947-48).

Notatki do wykładów z teorii miary, funkcji ekwiwalentnych, funkcji rzeczywistych z lat 1945-1968.

T. VIII Notatki z posiedzeń PTM z 1.1945-1958.

Korespondencja dot. wydania dzieł H.Steinhausa.

Korespondencja dot. nadania doktoratu h.c.H.Steinhausowi Uniw. Wr. i Uniw. Warsz.

Materiały z urocz. nadania dr h.c. H.Steinhausowi Uniw. Wr.

Materiały dot. nadania doktoratu h.c. W.Sierpińskiemu Uniw. Wr.

Maszynopis przemówienia na sesji poświęconej H.Steinhausowi (1972).

Program uroczystego posiedzenia Senatów wyższych uczelni Wrocławia poświęconego nadaniu doktoratu h.c. Uniw., Pol., WSR. WSE, S.Kulczyńskiemu i A.Rapackiemu (1965).

Schemat organizacji prac Grupy Teorii Funkcji Rzeczywistych PIM (1949-1950).

Przemówienie na Radzie Naukowej IM PAN 1968.

Materiały II konferencji poświęconej procesom stochastycznym (Wr. 1954).

Notatki o stanie mat. w szkołach średnich i wyższych.

Bibliografia do wykładów na Wszechnicy Radiowej.

Projekt utworzenia Narodowego Instytutu Matematyki.

T. IX Notatki biograficzne o B.Knasterze, oraz zaproszenie B.K. na 80-lecie urodzin.

Materiały dot. W.Ślebodzińskiego.

T. X Materiały dotyczące jubileuszu 40-lecia pracy naukowej K.Kuratowskiego.

Autobiografia K.Kuratowskiego.

Ocena pracy K.Kuratowskiego z teorii mnogości i teorii miary.

Wniosek o odznaczenie Sztandarem Pracy I Klasy.

Wniosek o nadanie doktoratu h.c. K.Kuratowskiemu Uniw. Wr.

Zaproszenie E.M. na uroczystość 50-lecia pracy naukowej K.Kuratowskiego (1968).

Notatki E.M. dot. jubileuszu 50-lecia pracy naukowej K.Kuratowskiego.

T. XI Korespondencja naukowa z lat 1946-1969 z H.Helsonem, St.Straszewiczem, St.Dobrzyckim, do P.Erdösa, J.Mycielskiego, R.Davies'a, S.Świerczkowskiego, W.Sierpińskiego, J.Lipińskiego, B.Węglorza, A.Goetza, St.Ulama, W.Orlicza, Z.Mosznera, T.Traczyka, M.de Groote'a, R.Sikorskiego.

T. XII Korespondencja z Red. Encyklopedii Wiedzy o Polsce, Red. PWN Komitetem Hist. Nauki i Techniki. PAN, z Zakł. Nar. im. Ossolińskich i z Red. PSB.

Notka biograf. o matematykach polskich zmarłych w latach 1935-1945.

T. XIII Korespondencja w sprawie biogramów do PSB z lat 1949-1975.

Korespondencja z Red. Encykl. Wiedzy o Polsce.

T. XIV Niekompletna autobiografia.

Zaproszenia E.M. na: Kongres Mat. w Moskwie (1923), przyjęcie u K.Kuratowskiego, promocję na dra h.c. Uniw. Wr. (1973).

Wykład o W.Sierpińskim (Uniw. Wr. 1920).

Zaproszenie Zb.Ciesielskiego na sesję poświęconą E.M. (1977).

T. XV Materiały dot. St. Banacha: reprodukcja portretu, brudnopis sprawozdania z wykonania prac nauk. dla AN USSR, 1 praca, notatki pomocnicze w rękopisie.

T. XVI Materiały dot. Z.Janiszewskiego: wspomnienia pośmiertne i nekrologi, dane biograficzne, testament, 2 artykuły, wyjątki z listów do J.Kelles-Krauz, artykuły B.Knastera o Z.Janiszewskim.

T. XVII Maszynopis pracy S.Mazurkiewicza *O pewnej nowej formie uogólnienia twierdzenia Bernoulli'ego*.

T. XVIII Rękopisy 25 prac W.Sierpińskiego (w jęz. franc.).

Notatki autobiograficzne W.Sierpińskiego.

Komunikat PTM z 1948 o jubileuszu W.Sierpińskiego (w. jęz. franc.) i artykuł na temat tego jubileuszu (Kurier Codzienny).

Mapa Księżyca (dar W.Sierpińskiego).

T. XIX Materiały dot. H.Steinhausa: autobiografia, odbitki artykułów H.S., nekrologi i wspomnienia pośmiertne, artykuły o H.S. (W.Orlicz, M.Kac).

Korespondencja H.S.: do E.Marczewskiego, do K.Szałajki; od A.Špacka, od T.Ganea.

T. XX Odbitki artykułów prac St.Gołąba, H.Lebesgue'a, J.D.Tamarkina. Memoriał E.Żylińskiego, H.Steinhausa, S.Ruziewicza, S.Banacha do Dep. Nauki i Szkół Wyższych Min WRiOP w sprawie Studium Mat. na Wydz. Filozof. UJK (1924).

Nowa Księga Szkoła (w jęz. ang. Wr. 1946-1958).

Tekst przemówienia J.Łosia o A.Mostowskim na posiedzeniu PTM (W-wa 1975).

Instrukcje do opracowania haseł w PSB.

MAZUR STANISŁAW

Zaproszenie na uroczystość nadania tyt. dra h.c. UW St.Mazurowi (1978).

Kopia rękopisu pracy z 1973.

Materiały: *St.Mazur's work on functional analysis Gottfried Köthe.*

MIKUSIŃSKI JAN

Program (w jęz. ang.) sesji IM PAN poświęconej pamięci J.M.

MOSTOWSKI ANDRZEJ

Referat na VIII Zjeździe Matematyków Polskich (w jęz. ros.).

Korespondencja:

1. z 1.1969-1975 jako Prezydenta International Union of History and Philosophy of Science

2. z firmą wydawniczą North Holland w l. 1969-1974

3. z Aronszajnem w 1975

4. w sprawie prac mat. J.Pepisa.

Program sesji naukowej poświęconej pamięci A.M. (1976).

Materiały z działalności organizacyjno-naukowej.

NIKLIBORC WŁADYSŁAW MICHAŁ

Artykuł biograf. opracowany przez A.Derkowską.

Notatki do wykładów z elementów mat. wyższ. i fizyki.

ORLICZ WŁADYSŁAW

Dyplom nadania tyt. dra h.c. Pol. Pozn.

Artykuł W.Matuszewskiej o W.O.zawierający listę jego publikacji.

Artykuł W.O. o Zb. Polniakowskim.

Tekst wywiadu z W.O.

Collected Papers.

Materiały działalności organizacyjno-naukowej.

Kserokopie notatek prasowych z okazji 85 rocznicy urodzin W.O.

POLNIAKOWSKI ZBIGNIEW

Korespondencja z l. 1966-1976 od: B.Choczewskiego, Red. Zentralblatt, F.Štěpanka, W.Orlicza, G.C.Rota, V.Eliasa, J.H. van der Merwe.

Dyplom doktorski.

Spis prac opublikowanych.

Fotografia typu legitymacyjnego.

RAJCHMAN ALEKSANDER

Fragment notatki biograficznej.

SAKS STANISŁAW

Dokumenty dot. szkoły średniej i okresu studiów.

Dyplom doktorski (1922).

Korespondencja służbowa

1. powołanie na prof. nadzw. na Uniw. w Wilnie (1932), (nie zatwierdzono).

2. zaproszenie do objęcia stanowiska prof. nadzw. na UW (1936).

Spis prac naukowych do 1941.

Paszport radziecki (1940) i odbitka ksero książeczki PKO.

SCHAUDER JULIUSZ PAWEŁ

Życiorys ze spisem prac.

„Fundamenta Mathematicae” t. VIII.

Korespondencja: J.Leray’a, M.Krzyżanińskiego do E.Marczewskiego z oceną działalności naukowej J.S., A.Stachy do H.Steinhausa w sprawie okoliczności śmierci J.S.

Spis prac.

SIERPIŃSKI WACŁAW

Książka *Wstęp do analizy podług wykładów W.S.* W-wa 1906 (2 egz.).

Artykuł o W.S. (Młody Technik 1969).

Prace W.S. z teorii miary (Rendiconti del Circolo Matematico di Palermo).

Medal z okazji 20-lecia prezesury TNW W.Sierpińskiego (1931-51).

SPLAWA-NEYMAN JERZY

Zaproszenia na uroczystość nadania tyt. dra h.c. UW 1974.

Program symposium poświęconego J.M. (1974).

Spis prac z l. 1923-1938.

Podziękowanie z reprodukcją fotografii J.N.

TARNAWSKI EUSTACHY

Świadectwo dojrzałości (1920).

Świadectwo ukończenia studiów (1924).
Dyplom na nauczyciela szkół średnich (1926).
Fotokopie dokumentów dotyczące pracy społeczno-organizacyjnej do r. 1945.
Ankieta personalna (1945).
Dyplom mgra filozofii (1947).
Protokoły zorganizowania oddziału PTM w Gdańsku w 1949 i sprawozdania z działalności oddziału do r. 1960 (fotokopie).
Spis prac (1958).
Dane o całokształcie pracy.
Życiorys (1958).
Pisma o powołaniu na stanowiska prof. nadzw. i zwyczaj. (1957, 1967).
Artykuł dot. historii gdańskiego ośrodka matematycznego.
Dyplom nadania E.T. godności członka honorowego PTM (1984).
Legitymacje i dyplomy odznaczeń.
Nekrologi i tekst przemówienia nad grobem.
Skrócone odpisy aktów urodzenia, małżeństwa, zgonu.

TESKE ARMIN

Recenzje książki A.T. *Manan* napisane przez M.Kaca, M.Starka i E.Rubinowicza.

ULAM STANISŁAW

3 artykuły.
Księga Szkocka (w jęz. ang.) ze wstępem Ulama.
Artykuł o St. U. (Perspektywy 1973).
Zaproszenie na uroczystość wręczenia Medalu im. W.Sierpińskiego (1978).

ZAREMBA STANISŁAW

T. I Prawdopodobnie fragment rękopisu podręcznika *Zarys mechaniki teoretycznej*.
Notatki z wykładów i ćwiczeń.
T. II Notatki z wykładów i ćwiczeń i zadania (rękopisy; 1886-1915).
Praca J.Śleszyńskiego.
T. III Notatki prawdopodobnie do wykładu z logiki matematycznej.
Rękopis zadań do książki *Teoria wyznaczników i równań liniowych* (w jęz. pol. i franc.).
Notatki do wykładów z mechaniki.

Rękopis analizy głównych prac naukowych St.Z. (autorstwa St. Z.; jęz. franc.).

Uwagi do zbioru zadań W.Szifera (w jęz. ros.).

T. IV Notatki do wykładów z metodologii matematyki.

Wypisy z dzieł poświęconych logice (w jęz. pol., ros., niem., franc.).

ZBIJEWSKI PRZEMYSŁAW

Życiorys napisany przez Z.Semadeniego.

Dokumentacja dot. wniosku o zatrudnienie P.Z. w Uniw. Pozn.

Niedokończone tłumaczenie książki A.S.Eddingtona (maszynopis oryginału i kopia).

MATERIAŁY Z MIĘDZYKRAJOWYCH I KRAJOWYCH KONGRESÓW, ZJAZDÓW, KONFERENCJI

1. Prace zreferowane na konf. w Libicach (Czechosłowacja 1951).
2. Materiały z konf. z analizy funkcjonalnej (W-wa 1960).
3. Program i zestawienie prac z II Kongresu Polsko-Amerykańskich Uczonych (Nowy Jork 1971).
4. Biuletyn informacyjny IM PAN (luty, marzec 1972).
5. Informator organizacyjny II Kongresu Nauki Polskiej (1973).
6. Zaproszenie na 25-lecie IM PAN (1948-1973).
7. Gratulacje od PZPR z okazji 25-lecia IM PAN (1973).
8. Program uroczystości otwarcia International Congress of Mathematicians (Vancouver 1974; 2 artykuły w lokalnych gazetach).
9. Zarządzenie nr 1 (odręczne) IV Szkoły Zimowej z teorii prawdopodobieństwa (1975).
10. Materiały dot. składu osobowego programu i organizacji pobytu gości Międzynarodowej Konf. Mat. (Sopot 1979).

MATERIAŁY RÓŻNE

1. Odbitka emblematu Koła Matematycznego Studentów Uniw. J.K. we Lwowie.
2. List J.Dianni do W.Sierpińskiego.
3. Odbitka artykułu M.Kaca (w jęz. ang.).
4. Zawiadomienia adresowane do IM PAN w Sopocie dot. a) Sesji Naukowej z okazji drugiej rocznicy śmierci St.Mazura (1983, b) uroczystego posiedzenia Oddz. Gdańskiego PTM.
5. Zaproszenia na: a) 30-lecie IM PAN (1978), b) ogólnopolską sesję dot. historii mat. (Zielona Góra 1985).

6. Skład osobowy Rady Naukowej Międzynar. Centrum Matem. im. S.Banacha.
7. Artykuły dot. XII Zjazdu Matem. Polskich (Głos Robotniczy 1979) i 60-lecia PTM (Głos Rob., Głos Wybrzeża 1979).
8. Odbitka plakatu Międzynarodowego Kongr. Matematyków (1983).
9. Wycinki z prasy dot. Międzynar. Kongr. Mat. (Kurier Polski 1983), IV Międzynar. Konf. z teorii prawdop. (Nowiny 1987).
10. Bibliografia publikacji matematyków polskich za l. 1955-1957.
11. Zawiadomienie o IX Międzynar. Kongr. dot. mechaniki stosowanej (1957).
12. Wykazy prac przyjętych do druku w „Studia filozoficzne” przed 1 I 1958 a nie wydrukowanych do 1 II 1958.
13. Kronika Zjazdów Matematyków Polskich: a) VIII Zjazd W-wa 1953 (3 księgi), b) XII Zjazd Łódź 1979 (zaproszenia, programy, zdjęcia i telegramy).
14. Listy Z.Janiszewskiego.

Ostatnim nabytkiem Archiwum są materiały przekazane przez wdowę po profesorze Eustachym Tarnawskim (1902-1992) panią Annę Tarnawską.

Specjalistyczne Archiwum Matematyczne w Sopocie powinno się rozrastać i sądzimy, że informacja zawarta w tym artykule pomoże wielu osobom znaleźć miejsce na posiadane zbiory dokumentujące życie matematyczne w Polsce w różnych okresach.

